

GAZETA W. XIĘSTWA POZNAŃSKIEGO



Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości.

Neapol, dn. 20. Kwietnia. — Ogłoszono tu dziś traktat handlowy zawarty z Toskanią.

Turyń, dn. 20. Kwietnia. — Izba przyjmuje projekt względem podatku przemysłowego głosami 97 przeciw 27. Minister sprawiedliwości wnosi projekt względem zaprowadzenia kary śmierci i zniesienia pręgięrrza. Gazetta piemontese zbija pogłoskę, jakoby się Garibaldi pokazał w Nicei.

Charlottenburg, dnia 28. Kwietnia. — Król Jmć wyjechał do Dessau.

Berlin, d. 27. Kwietnia. — Dotąd znajdowały się w Berlinie warsztaty, zaopatrujące armię w wojenne potrzeby. Wszystkie teraz przenoszą do Szpandawy. Już dawniej fabrykę prochu tam dotąd przeniesiono. Teraz budują tam warsztaty dla artylerji, które podczas rewolucji w Berlinie na dniu 18. Marca 1848 spałono. Ogromny był wówczas ich zapas w stolicy, a stratę przez to poniesioną podają na 2 miliony talarów. Chcąc nowy założyć magazyn centralny, sprowadzono ze wszystkich fortec państwa zapasowe materiały do Magdeburga.

— Mówią, że komisya izby II. odrzuciła projekt rządowy względem zaprowadzenia podwyższonego podatku od zacieru po gorzelniach. Szczególniej pokazał się przeciwnikiem tego projektu deputowany Bonin, były naczelny prezes.

— Prezydent tutejszej policji bardzo jest przedsiębiorczym w zaprowadzaniu różnych pożytecznych zakładów dla ludności stolicy. Do niósłm już był dawniej o kontrakcie zawartym z kompanją angielską, względem zaopatrywania miasta czystą płynącą wodą. Obecnie pan Hinkeldey stara się o zaprowadzenie publicznych pralni i pomnożenie kąpieli dla ubogich, których tu czuć się daje oddawna wielka potrzeba. W tym celu zwołał do siebie pierwszych kapitalistów miasta, którzy wchodząc w myśl prezydenta policji, podpisali natychmiast przeszło 50,000 talarów na pomienione zakłady. Kapitał potrzebny obliczony jest na 200,000 tal., który zebrany będzie przez nowe podpisy na akcje. Obliczono, że pranie bielizny będzie o 4 razy tańsze, i zamiast 18 do 20 godzin, będzie tylko 4 potrzebowało. Kąpiele zaś w wannach, mianowicie w zimowej porze, nie będą kosztowały więcej jak 6 pol. gr. od osoby.

— Deputowany Otto wniósł z okazji obrad nad budżetem oświecenia 21 wniosków dotyczących się obrony praw katolików, a mianowicie funduszów klasztornych i pojezuickich, które niewłaściwie użyte zostały na wsparcie protestanckich zakładów wychowania lub protestanckich kościołów, i żąda, aby izba uznała potrzebę reprezentowania interesów katolickich w ministerjum spraw duchownych, celem zajęcia się edukacją elementarną i uniwersytecką z katolickiego stanowiska i administrowania funduszów katolickich aż do uzyskania zupełnej równości obu wyznań.

— Uwięzieni z powodu odkrytego spisku, przeprowadzeni zostali do więzień kryminalnych, a tak sprawa ta przeszła z rąk policji na drogę sądową.

Monachium, dn. 25. Kwietnia. — Wkrótce wyjdzie tu ordynacya backenbardowa. Urzędnikom i wojskowym będzie zakazane noszenie długich i przycinanych bród. Potwierdza się już dawniej podana wiadomość, o ordynacyi ubiorów dla kobiet służebnych i niższego stanu. Zakazaniem jest im noszenie kapeluszy, mandarynek i tym podobnych odzień.

Francya.

Paryż, d. 25. Kwietnia. — W części półrządowej donosi Monitor, że według depezy telegraficznej z Konstantynopola, spokojność panowała na dniu 14. Kwietnia w tej stolicy. Tem doniesieniem zapewne chciano uspokoić umysły zaalarmowane depezą telegraficzną przed trzema dniami nadeszłą do Paryża, o powstaniu w Konstantynopolu.

— Patrie twierdzi, że poseł francuzki de la Cour w Konstantynopolu doznaje wielkiej uprzejmości i że z postem angielskim wiele przyczynił się do polepszenia sprawy wschodniej.

— Voix de la Verité donosi, że papież przybędzie do Francji, z czego powinni się wszyscy katolicy cieszyć. Wątpię przecie, aby się ta wiadomość podana przez dziennik duchowny potwierdziła.

— Mówią, że eskadra francuzka otrzymała rozkaz powrotu do Tulu. Głównym powodem mają być szkody, które poniosła podczas kilku burzy panujących na morzu.

— Debaty poświęcają dziś przydłuższy artykuł sprawie lombardzkich wychodzców. Uważają położenie za bardzo krytyczne. Od czasu, jak rząd sardyński pamiętnik dyplomatyczny w tej mierze ogłosił, a rozprawy w izbie deputowanych sprawę tę wyświecili, uważać ją można za zrywającą stosunki z Austryją. Posłowie angielski i francuzki starali się rzecz tę załatwić i polecali ją łagodności rządu austryackiego, ale bez skutku. Angielski poseł miał konferencyą w tej sprawie z p. Buol, ale ten krótko go odprawił. Po nim mówił poseł francuzki, a ponieważ trzymał się ściślej kwestji samej, przeto spodziewają się pomyślniej odpowiedzi. Obaj posłowie radzili panu Revel, aby się z podróżą nie kwapił; nie poszedł przecie za ich radą, ponieważ nad wszelkie oczekiwanie gabinet austryacki w drugiej nocy powtórzył te same powody, co w pierwszej z dnia 9. Marca. W nocy drugiej powiedział rząd austryacki, że Sardynia nie może sprzysiężeń tych utłumić, które się zawierają na jej ziemi, a to z powodu instytucji zaprowadzonych w tym kraju. Debaty protestują przeciw temu orzeczeniu i zwracają uwagę, że rząd sardyński właśnie w samej nocy z d. 20. Marca rzeczy przeciwne przytacza. Uważać przecie jeszcze niemożna stosunków pomiędzy Sardynią a Austryją za zerwane, ponieważ hr. Apponyi znajduje się w Turynie, a hr. Revel opuścił Wiedeń za urlopem. Debaty obawiają się aby rozprawy w izbach sardyńskich niedoprowadziły do zerwania stosunków. Radzą przeto aby izby bez rozpraw wyznaczyły kredyt na 400,000 lirów dla emigracyi lombardzkiej.

— Cesarz był wczora na gonitwach konnych na polu marsowem. Cesarzowej nie było. Jakoż od niejakiego czasu cesarzowa z rady lekarzy niepokazuje się publicznie.

— Nadworny poeta Mery zajmuje się teraz przetłumaczeniem sztuki hiszpańskiej pod tytułem Don Guzman, w której główny bohater jest przodkiem cesarzowej Eugenii. Sztukę tę przedstawia w Odeonie.

— Do zgody między Veronem a Aguado nie przyjdzie. Przynajmniej pierwszy z tém się dziś stanowczo oświadczył.

— Ciało prawodawcze przyjęło dziś znaczną większością prawo rad znawców, tudzież prawo kolei żelaznych z Bordeaux do Bajonny i z Narbony do Perpignan. Inaczej przecie znalazł prezes Billault zgromadzenie usposobionem, gdy chciał projekt do prawa o tworzenie sądów przysięgłych położyć na dziennym porządku. Propozycyą odrzucono. Rada stanu oparła się planowi tworzenia sądów przysięgłych z pomocą rad jeneralnych, merów, prefektów i sędziów pokoju. Komisarze rządowi opierali się żywiołowi wyborczemu. Rady jeneralne są wybierane za pomocą głosowania powszechnego, prefekci, merowie i sędziowie pokoju przez rząd. Ciało więc prawodawcze pokazało w tej mierze swą niezawisłość i sprawa ta stać się może powodem starcia się władz, jeżeli rząd nie odstąpi od swego postanowienia. Trudno przypuścić, aby ciało prawodawcze oddało sądy przysięgłych w ręce rządu, ponieważ do nich należą sprawy kryminalne, a warunkiem ich znaczenia jest niepodległość.

Anglia.

London, d. 23. Kwietnia. — Dzisiaj rozpoczął się w sądzie policyjnym na Bow Street proces naprzeciw Will i Rob. Halle (ojciec i syn), dotyczący zabrania broni w Rotherhithe. Prokurator królewski przyznał, że Halle dom w mowie będący od dawna posiadał, jakoteż że w nim rakiety dla rządu angielskiego robił. Lecz wnośi naprzód z powodu tego skargę, ponieważ w domu zapas 260 funtów prochu znaleziono, kiedy prawnie nikt handlujący tym przedmiotem więcej niż 200 funtów, inni prywatni zaś ludzie nad 50 funtów w mieszkaniu mieć niepowinni. — Dalsze punkta oskarżenia zastrzegł sobie. Przesłuchano potem urzędników policyjnych, którzy udział mieli w zabranii, i szczególniej rozbierano pytanie, czy kompozycyą używaną do rozbierania rakiet jako proch uważać można. Czynność tę potem do czwartku przyszłego odłożono.

Holandia.

Zmiana gabinetu w Hadze, o której nam doniosła depeza telegraficzna, dosyć była niespodziewana, po ostatniej interpelacyi w przedmiocie zaprowadzenia hierarchii katolickiej, izba przychodząc do porządku dziennego, dała ministrom votum zaufania. Dzienniki wczorajsze wyjaśniły powody tego przesilenia. Główną jego przyczyną była mowa króla w Amsterdamie w odpowiedzi na adres deputacyi protestanckiej, przeciwko hierarchii katolickiej. W mowie tej król wynurzył ubolewanie, że związany jest w tej kwestyi konstytucyą. Ministerjum poczytało sobie za obowiązek, żądać od króla pewnych z tego powodu wyjaśnień, żądając w przeciwnym razie dymisji. W miejsce ustępujących ministrów

